

SZARVAS ÉS VIDEKE

TÁRSADALMI és SZÉPIRODALMI HETILAP.

Megjelen hetenkint egyszer, vasárnap reggel.

Előfizetési ár:

Egész évre 5 frt — kr.
Félévre 2 frt 50 kr.
Negyedévre 1 frt 25 kr.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Rúza-utca, 1283. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények, reclamációk és előfizetési pénzek küldendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetéseket és hirdetéseket elfogad helyben

A NYÁCSIK SOMA UTÓDA CZÉG.

Ugyanitt egyes számok is kaphatók.

Egyes szám dra 10 kr.

Hirdetések és nyiltéri közlemények jutányos áron vétetnek fel.

1890. AUGUSZTUS 21.

Dr. Szeberényi Gusztáv bányakerületi püspök temetése alkalmából.

Temetésre szól az ének . . .

Temetőbe kit kísérek??

A főlharsánó temetési közének, s a szomoruan lengő gyászlobogó hirdeti, hogy nagy halottja van vidékünknek, főleg a magyar alföld ág. ev. egyházainak.

A bányakerület főpásztorát, 300 ezer ág. ev. hívő 18 éven át hű vezérét, a magyarhoni ág. ev. egyház egyik oszlopemberét, az apostoli hitbuzgóság és evangyéliumi szelidség és szeretet példás képviselőjét kísérik ma örök nyugalomra.

Nagyjaink halála élénken érezteti velünk az enyészet hatalmát.

„Ki vagy te ismeretlen hatalom, hogy intésedre meginognak a trónok, s letűnnek a hatalmasok?” Így kiáltott föl a pogány gothok eszmélő királya, Klothár, midőn őt az enyészet neglegyinté. Megdöbbenve így kiáltott föl ma mi is, midőn protestans egyházunk nagyjait rövid egymásutánban örökre letűnni látjuk.

Rejtélyes, érthetetlen, kitanulhatlan homály vagy te, örök enyészet. Ki lehenti fel rólad a titok fátyolát? Mi ad veled szemben megnyugvást azoknak, kik a veszteség fájdalmában elmerülnek, ha csak nem azon szent meggyőződés és tántorithatlan hit, hogy kik bölcsen, jellemesen s a közjó érdekében hasznosan éltek, azok a halálban meg nem semmisülnek, mert leolvadnak az emberiség fejlődésének folyamába, s munkásságukkal irányt s erőt adnak annak mindenben. E gondolat foglalkoztatá a római költőt, midőn magáról lelkesen zengé:

„Non omnis moriar!”

A veszteség gyötrő kinját enyhíti volt jeles püspökünk haláleseténél is azon körülmény, hogy dr. Szeberényi Gusztáv lelkészi hivataloskodásának 48-ik, s püspöksége 18-ik évében szó-

lítottván el hibeinek köréből, százczekre menő tisztelőinek tömegében törékeny testszervezete mellett is önfeláldozó kitartással szolgálta a lelki gondozás apostoli tisztét. Ki ne emlékeznék örömmel arra, hányszor utazta be ő jó, rossz időben a nagyterjedelmű bányakerület esperességeit, hányszor látogatta meg a gondviselésére bízott gyülekezetek nagyját s apraját, s intézte el bölcsessége s szelidsége szerint a legkülönbözőbb, s olykor mérges ellenségeskedésre okot adó ügyek legkényesebbjeit? Ki ne véste volna mélyen lelkébe azon szellemes püspöki jelentéseket, melyekben a kerületi közgyűlések előtt az egyházi élet fejlődésére vonatkozó összes adatokról a jövőben vetett szent bizalommal számolt? Mi, kik az iskolai élet fárasztó munkakörében részéről annyi jóakaró támogatást, annyi biztató bátorítást, annyi emberszeretetre valló szelidséget, türelmességet, nemes érületet tapasztaltunk, örömet tanúskodunk arról, hogy hervadatlan érdemeket szerzett a népoktatás, a tanítóképzés, a középiskolai nevelés-tanítás, s kivált a theologiai önművelődés fokozása körül magának, melyek nevét a hála, tisztelet, elismerés és dicsőség fényével örökre bearanyozzák. Minő ifjukorra emlékeztető nemes lelkesedéssel fáradozott legutóbb a kerület által tervelt polgári leányiskola ügyében, arról gazdag levelezései, s utazásai fényesen tanúskodnak. A méltóságot bizalmassággal, s szigort szeretettel, s bölcsességet tapintattal oly ügyesen párosító szeretetreméltó egyéniségében az apostoli hitbuzgóság és evangyéliumi szeretet és szelidség példás képviselője tűnt le az alföldi protestantizmus látóhatáráról. Letűnt, mint a nap, melynek fényét, melegét, éltető erejét hálással élveztük, de értékét egész nagyságában csak akkor fogjuk föl, midőn távoztával homály borul reánk, s a szeretet hiányának dermedt hidege borzongat. Mondják — a napnak is vannak foltjai! A felfegyverzett szem,

s a mindent bíráló értelem fölkuatja e foltokat, számítgatja azok nagyságát, s felsorolja sokaságukat. De a kiváló jelesek jellemerejében Isten kedvező ajándékát élvező és megbecsülni bíró ember a veszteségből eredő fájdalom súlya alatt elszorult szívvel tekint a leáldozó nap után, s aggódva gondol a bizonytalan éjszakára. De habár lehanyatlott az alföldi protestans közélet egéről a tündöklő nap, csüggednünk nem szabad! Fölragyog előtünk egy püspöki sarkó érczetűje, s vigasztaló eszmét ébreszt lelkeinkben, mely mint az elhangzó sírdal végső zöngéje rezgésbe hozza a fájdalomtól alélt szívet, midőn az érczetűkről leolvassuk amaz igaz gondolatot: „q e c i d i t, u t l u c e a t!”

* * *
Dr. Szeberényi Gusztáv született 1816. október 8. Kochanócson, Trencsén vármegyében, hol a később országosan ismeretes és szintén Superintendesi méltóságot viselt jeles apa, Szeberényi János, azon időben lelkészkedett. Épen püspökválasztás ügyében volt távol az édes apa a házi körből, midőn fia a napvilágot meglátta. Midőn aztán a püspökválasztás alkalmával értesült a családi kedves esemény híréről, tréfásan megjegyzé: „natus est nobis superintendens.” Ki hitte volna akkor, hogy a tréfás ötlet valósulandó jóslat lehet! A később Selmezbányára költözött tekintélyes papicsalád a serdülő ifjút a magyar nyelv gyakorlati elsajátítása céljából a szécsői ref. paphoz adá, mert Selmeznek tót s német tanyelvű iskoláiban, s társadalmában vajmi nehéz volt még akkoriban magyarul megtanulni. Gimnásiumi tanulmányait Dr. Szeberényi Gusztáv Selmezbányán kezdé, s végzé. Az édes apa egykor maga is szegénysorsu tanuló lévén, emberbaráti szeretettel karolta föl a szegény, de kiváló tehetségű tanuló sorsát. Nemes versenyre tüzelvén saját fiait, mindig tartogatott azok mellett oly kiváló ifjakat, kik közül nem egy, később mint jeles lelkész vagy tanár szepelt. A tanulóifjuság körében is hullámokat vert az országos áramlat, s a hagyományos latin classikai műveltség alapján mindinkább kiemelkedett a hatá-

rozott magyar nemzeti nevelés, s kivált az önevelés gondolata. Homokay Pál. tanár, magyar irodalmi társaságot, Gümöri János, tanuló, magyar dalkart alakítván Selmeczbányán e század harmadik tizedében, a vállalkozók között a nyelv- és zeneérzékben kiválólag fejlett Szeberényi is szerepelt. Egyik sikerült magyar költeményét nyomtatásban is örökíté a magyar önképzőkör.

Theologiai tanulmányait Selmeczbányán kezdvén, s Pozsonyban folytatván, itt fűződött jele-ebb iskolatársaival nemes lelkére valló azon barátságá, melyet hanyatló kora végnapjaiban is oly melegen ápol. Különösen Breznyik Jánost, a selmeczi főgymn. mostani jeles igazgatóját tüntette ki meleg barátságával; továbbá gyermekkori iskolatársát Kieska Dánielt és utóbb Tatay Istvánt. Tanárai által az élonyelvekben és zenében kiváló Szeberényi, előkelő családokhoz ajánltatván nevelőnek, nemcsak gazdag összeköttetéseket szerzett, hanem megerősödött azon művelt társas modorban, tapintatos, szíves magatartásban, mely őt egész életén át jellemzé. A theologiai és bölcsészeti tanfolyamot itthon végezvén, a jénai egyetemre iratkozott, s különösen Hase dogmatörténeti és rendszeres theologiai előadásait kedvelte. A szünnapokban sokat utazgatott. Bejárta Göttingát, Eisenachot, Hallet, Berlint, s általában a nagyobb német egyházakat, s fölkereste a jelesebb egyházi szónokokat és írókat. Így kötötte magát össze a német protestantizmus azon hatalmas szellemével, mely a németek tudományában, művészetében, egyházzervezetében, családi nevelésében, köztanításában és erkölcsös társaséletében talál igaz kifejezésre. Egyetemi tanulmányait végezve atyja

oldala mellett segédlelkészkedett, bár ekkor még inkább azon idea foglalkoztatá, hogy németnyelvű tanintézetben tanári állást foglaljon, mert töprengő lelkiismeretében sem a tót, sem a magyar nyelvnek oly teljes birtokában nem érzé magát, mint a memyire ő azt egy hűveire hatni képes lelkész-től megkivánta. Az életpálya megválasztására vonatkozó e tartózkodásának perczében Székács József ajánlatára a világosi Bohus családhoz hivatott nevelőnek. A nagyuri műveltség légköre, a gazdag összeköttetések előnye kiválólag kedvezett az öntudatra ébredt férfi szerencsés kifejlődésének, s midőn 1843-ban Egyház-as-Marótra hivatott lelkésznek. már a teljesen bevégezett képzettség és öntudatos jellem egész erejével vette kezeibe az egyházi hivatal minden befolyását, jogát és kötelességeit. Tízévi egyházi hivataloskodás után a b.-csabai legnagyobb ev. gyülekezet választá lelkészéül. A kisebb egyház körében szerzett összes tapasztalatainak értékesítésére itt kínálkozott nagyszabású alkalom. Föl is használta jelesünk a helyzet minden előnyét arra, hogy megszorítsa a b.-csabai népiszkolák számát, kitanntetés-sel megnyugtatólag nyugalomba helyezze az egykor érdemes, de már a kor által tulszárványt tanítókat, s alkalmazzon azok helyébe ifjabbnemzedéket. Kiváló financiaiis érzékkel rendezte, s fokozta az egyház vagyonát, s később mint békési esperes, lelkesedéssel dolgozott azon, hogy a most már virágzásnak indult özvegy-árva intézet vagyoniilag gyarapodjék. 1867-től mint erélyes esperese a békési ág. ev. esperességnek a szarvasi gymnasium épületének czélszerűbb felszerelését, kiépítését tervezte, sürgette, s kivált a tanítóképzés gyakorlati irányát köve-

telte. Székács József lemondásakor a bányakerület püspökévé választatott, s 1872-től az egyházi közigazgatás szervezetében, s kivált vagyoni állapotának javításában fejtett ki hálára kötelező tervszerű tevékenységet. Egyházlátogatási utazásaiban páratlan kitaratást, intézkedéseiben bölcs tapintatot, hívek, s idegenekkel való érintkezéseiben lekötözhető előzékenységet, mondhatni fejlett diplomata érzéket tanúsított mindenkoron. Szervező tehetségének köszönhetően azt is, hogy a bányakerületben rövid idő alatt két tanítóképző keletkezett, papi-, tanári- és tanítói-özvegyek és árvák segélyezésére nyugdíjintézet létesült, tankönyvekkel, énekgyűjteményekkel az iskolák és egyházak bőven el lettek látva, s általában élénkebb összeköttetés keletkezett egyházak, iskolák, s az egyházi felső és alsó hatóságok között a közszükségeknél megfelelő módzatok mellett. A selmeczi főgymnasiumot különösen kegyelvén, annak kerület-, s állam általi segélyezését eszközölő, s betolyásával azon volt, hogy ne csak méltánylást és kitanntetést elismerést, de igazibb, s méltányosabb díjazást is nyerhessenek azok, kik a protestans közművelődés körül papokul s tanítókul fáradoznak. Közbizalom által fölkeresve B.-Csaba országgyűlési képviselője is volt két ülészakon át, bár e foglalkozási kör idegenszerűsége elvonván őt híveitől, reá nézve csakhamar terheltsé, s elviselhetetlenné vált. Czékus István, tiszai ev. superintendens halála után királyi meghívólevéllel a főrendiházba hivatott. Lelkesült ez új hatáskörért. Reménykedve mondá, hogy nemes dícsvágya lesz ott is a magyarhoni protest. egyház érdekeit védeni, képviselni, habár lappangó betegsége nem engedé, hogy a főrendek gyüle-

T A R C Z A.

Margit hugom esküvőjén.

— Aszól, augusztus 18. —

Mint a rózsza, melyet még nem ért a nap,
Oly ifju-szép, oly üde-tiszta vagy.

Jálszik mosolygón, fényesen
Vidám sziveddel a jelen.

S mint kedves álom, olyan szép a mult,
Hisz még szivedre árny alig borult.

Szülői sziv s testvér-kebel
Szeret, beczéz és ünnepel.

És a jövőd?... Az is mi lenne más?
Anül ma látsz: meleg fény, csillogás!

Hiszen szeretsz s szeretve vagy:
Ki lenne nálad boldogabb?

De hogyha majd — sorunk ez, édesem! —
Egy perczre tán a bánat megjelen,

S kérled, tünődve léteden:
Mi hát ez élet idelem?

Akkor csak azt kívánom én neked:
A szíved alján válszgi s ne eszed!

Igy mindent megöltsz, kedvesem;
Nem lesz homályos semmi sem.

S a réjtélyt, melynek bús titolatán
Eszed tünődni kimerül talán:

Megfejtí szíved majd neked,
Amely remél, hisz és szeret!

BÉRI GYULA.

A távolból.

M A R I S K Á N A K.

II.

De nagyon csodálom
Ezt a nagy szerelmet;
A legszebbik álom
Eltörpül emmellett!

Méssze vagy — távol vagy
Szívem édes vágya:
Mégis itt vagy az én
Szívembe — bezárva!

De nincs nekem szívem,
Hogy tudlak hát híven
Szeretni virágom?
Neked adtam oda
Régen — foglatóba
S vissza se kívánom!

Itt a tied nálam,
Az enyém hát bátran
Ótt maradhat nálad:
Hiszen jobb dajkára,
Igazabb anyára
Soha sem találhat!

Tudom, sokan sajnálnak engem,
Hogy érted üdvöm, szerelmem
Letéptem a bubéjaim:

Pedig ha tudnák a szegények,
Hogy én milyen gyönyörben élek!
Irgyem lenne sorra mind!

Néha-néha mégis
El-el fog a bánat,
S szívemben egy fájo
Bánatos dal tán ad!

Könyeimnek árja
Öntösi a földet;
De nyon-án virágok,
Nefelejtsék nőnek!

Bús dala ez a hű,
Igaz szerelmemnek;
S mindig ez a vége:
„Szerettek — szerettek!”

HORVÁTH ELEMTÉR.

Egy krónikás adoma.

— A „Szarvas és Vidéke” eredeti tárczája. —

IRTA: A. B.

Most, midőn a magyar nemzeti színészet százados emlékünnapjára színészeti kiállítás rendeznek, s a lapok közlik a budapesti magyar nemzeti színház első szerény épületének, s mostani pompás palotájának rajzolatját; eszembe jut az alapítás éveiből egy felséges hunezlut diák-strages, melyet

sén csak egyszer is részt vehessen. Nem egyszer volt ő félreértéseknek, gyanúsításoknak tárgya, mintha a prot. autonómia leple alatt hódítani induló nemzetiségi velleitásoknak nem bírna, s tán nem is akarna erőlyesen utjába állani. Itt is türelmessége, békülékenysége, mértányossága hozta őt sokszor a követeléseiben gyakran célon túllövő világgal ellentétbe. Bizonyos azonban az, hogy a hányszor ilyen kényesebb természetű ügyekben fellépnie, nyilatkozni alkalom kínálkozék, mindenkor a magyar állameszme, a magyar kultúra, a magyar nemzeti felsőség gondolatának híve gyanánt mutatta magát úgy bizalmasai szűkebb körében, mint az őt hivataloskodásában megfigyelő világ előtt.

Most e széles mederben meginduló egyéni fejlődés megszakadt, e sokratoró öntudatos erély szikrája kialudt. E hó 19-én érkezett a megdöbbentő halálhír. Elszólítá jjelesünket az élet és halál ura, kinek hatalmát, s megnem szűnő szeretetét oly ékesen, s meggyőzően hirdeté százezrek előtt. A pogányok kincseiket dobták jeleseik sírjába, hogy ezzel is érzékbeötlővé tegyék veszteségük nagyságát. Mi a kegyelet, a hálás elismerés, a tisztelet hervadatlan füzérét tegyük jelesünk ravatalára, ki nem a miénk többé, de a változatlan múlté, az örökkévalóságé.

Benka Gyula.

Adatok a szarvasi regale-kérdéshez.

(Folytatás.)

Az egyezkedő, s már említett 130 tagból és az előjárókból állott küldöttségi testület a reá bízott nagy feladatot szerencsésen megoldván, örökvaltsági házi belügyei intézkedése okáért váltsági képviselőtestületé alakult át, s hogy a szerződéseket végrehaj-

sa, újból, még pedig három évre lón a népgyűlés által megválasztva, illetve megerősítve.

Ezen új képviselőtestület első feladata lón felmutatni és meghatározni azon módokat, melyek által a szerződvényileg elvállalt kötelezettségek teljesítenek. Feladata lón másodsor, egybevetni a szerződések célját a felsőbb helyekről érkezett e tárgyú rendeletekkel, s egybevetni a város vagyoni állását a felvállalt fizetésekkel és azon forrásokkal, melyek a város használatául szolgálhatnak, s ezen egybevetés után változtathatlan alapszabály gyanánt meghatározni azon tervet, mely szerint úgy a kötelezett fizetések, mint az elvállalt igazságszolgáltatás mind addig, míg vagy országos törvény, vagy a kifizetett terhek után remélt szabadítéklevél által kellő rendezésbe nem hozatik, törvényiszabta módon kezeltesse.

E kettős feladat volt az, melynek szerencsés feloldásától függött a város jövője. Mert habár eziránt a szerződvények biztató reményt nyújtottak is, de azok boldogító sikerét mégis mindig csak a helyes kezelés feltételezi, s ez öntudatban a megbízott képviselőtestület megfontolva mindazon körülményt, mely e tárgyra befolyással lehetett, és szem előtt tartva azt is, hogy azon nehéz áldozatoknak, melyeket az akkori nemzedék egy szebb jövőért hozott, sikerét még maga e nemzedék élvezhesse: változást nem szenvedő alapszabályok megállapításáról intézkedett és pedig úgy a lekötözött mindennemű fizetés mikénti teljesítéséről, valamint a hatóság gyakorlásáról, közügyek igazgatásáról stb. a mint következők:

a) A lekötözött fizetésekről. Az 1845. év első felében, midőn a kiváltakozás iránti alkudozás megkezdett, az európai penzkörülmények úgy állottak, hogy egy több évre s olcsó kamatokkal törlesztésre eszközözendő penzkölcsön reménye, épen nem volt a fellegok országából kiragadott eszme, sőt inkább biztató kinézés volt ez, melyet kiszá-

mitásokra lehetett alapítani. Azon idő alatt azonban, míg a kölcsönös alkudozások történtek, még inkább azon év alatt, míg a szerződvényekre a felső kegyelmes helybenhagyás kieszközöltetett, részint a bekövetkezett szűk termés okozta hasznosabb nyereszkedések, részint a vasutakból felmerülni szokott bővebb kamatozás — a pénzügyet oda változtatták, hogy a különben kölcsön adatni szokott tőkepenzek illetően elvonatásával, a költsönvétel olcsó kamatokkal törlesztésre, bármily biztosíték mellett is, az érdekeltségre nézve teljes lehetetlenné vált. Kifogyva ekkép azon forrásból, mely a városra eddigelé oly biztatólag hatott, nem maradt egyéb hátra, mint felhívni minden érdekelt egyesnek polgári erényét, felhívni a közlekedést arra, hogy az érdekelt lakosság önerejére és szorgalmára, de leginkább azon földbirtokra, melyet a szerződésekben szerzett, támaszkodva, azon erős bizalommal, hogy fáradságát bizonyos siker jutalmazandja, a fizetéseket saját érdekében is önmaga teljesítse.*)

Hogy pedig ez létesíthetővé létesse, mindenek előtt megkülönböztettek azon terhek, melyek az egyesek kiváltandó vagyonaik különösen terhelik — azoktól, melyek közösen maradván, a közösnök jövedelmeznek, hogy így minden egyes érdekelt polgár önterhét maga hordván, semmi olyással, mi nem közvetlenül neki, hanem csak az egész érdekeltségnek jövedelmezend, ne terheltesse; azon terhek pedig, melyek a közösen maradó birtokot nyomják, az érdekeltség által szerzett s alább megnevezendő jövedelemből fedeztesse. És így:

aa) Azon birtok fajai közé, melyek egyesek magánbirtokaiban vannak s melyek után eső terheket főnebbi elv szerint minden egyes érdekelt viselni tartozott, soroztatott mindazon vagyon, melynek bizonyos helye és száma van, s melynek mennyisége évenkénti változékonyság alá vetve nem volt, ugymint:

*)Az eredeti alapszabályok szó szerinti szövege.

nemely pesti jurátusok mivelének, ama közeli külségben, mely „Vivát Soroksár, Mária-Terézia iz a Marke“ országosan ismert jelmondásáról nevezetes.

Tehát némely selma jurátusok összevordének vagy nyolezan — tizen, beszerzőnek holmi komédiás öltözeteket, kis dob, nagy dob, trombita, sip s egyéb kellékeket, s mivel épen a soroksári búcsu napja következett, előző délután kimenének, a nagy kocsmában megszállanak, s bejárták a város minden utcáit, nagy sip—dob—trombita szóval minden utcásarkon kihirdetvén hogy: „Morje nach di Litanej verez a grösze khomédi forstellung schein in di groszewerchhauz, di Antré kosztet für di Menner ezvá krosa, für die Weiber szex krájezer, und für di Khinder ezvá krájezer!“

Rettentő hujjahó és töménytelen gyerekhad kísérte a hirdető komédiás csapatot, mely tarka-barka bolondos öltözetével, magas falábokon, harsogó zenéjével, valóban impozáns látványt nyújtott, s tekintve a kísérő sokaságot, s a holnapai búcsu napot, nem megvetendő bevétel ígérkezett!

Hát aztán tudtak azok az ifjak komédiázni?

Tudtak ám a vedlett fenét! hanem csak várjunk rá, majd mi jön ki belőle!

A Duna — mint tudjuk — Pest alatt két ágra szakad, képezvén a ráczkevi szige-

tet, melyet hajdan a jezsuiták káposztás keritül kértek. Soroksár a kis Duna balpartján esik; mind az öreg, mind a kis Dunára erős evezős legényekkel ellátott dereglyéket állítottak, ezenkívül a soroksári vendéglő kerítése mellett, a szigeten, meg az öreg Dunánál, egy-egy kocsis várakozott reájuk.

Ez volt az intézkedés a másnapi komédiához, no meg, hogy a nagy kocsmá színelállítását három felől felponyvázták, a negyedik oldalt a kerítés kőfala képezvén, melyen kívül a kocsis állott!

Eljött a várva várt délután, a mint a litániának vége volt, megharsantak a trombiták, srt a lány klarinét, dobogott a dobok apja gorombán, s a buta rézdobokon fabotok repedeztettek a hőrt a kocsmá előtt, — tódult a tengernyi nép, gyűlt a kasszába a rengeteg susztortallér!

Ekkor a hunczfutok a ponyva alatt a kőfalon kimásztak a kocsira, csak a legnagyobb hunczfut, a direktorjuk maradt benn, s kiállt egy magas szekrényre a nép elé! Rettentő zsvaj fogadá, — intett, hogy csendesedjenek le, mert szólni akar; nagy nehezen lett némi csend; no, szólalt meg: „Soroksárer! volcz a khomédi?“

„Iijja! szoll núr khoma di khomédi!“ volt a rengeteg válasz.

Ekkor beugrott a ponyva alá a direktor; kis vártatva, mikor már az egész pub-

likum égett a komédiáért, ismét előjött, s ismét kérde: „No Soroksárer volcz a khomédi?“ „Iijja!“ volt az általános felelet; erre a direktor szét csapván a kárbonári köpönyegét, testének azon részét — melyre hajdan 25-öt szoktak hegedülni — a publikum felé fordítván, s reá egy nagy csattanót csapván tenyerével, mondá:

„Tua hapez a khomédi!“ azzal át a falon, fel a kocsira, s gyű!

A publikum rettentő haragra fortyant. Utána! elibe! meg kell fogni!

Meg ám, de az úri paripák ragadták a kocsit le a kis Dunára.

Mire a Duna közepén voltak a dereglyével, már akkor 10—15 lovas legény a parton termett, — nosza molnárok! dereglyére! de biz nem érték be azokat!

Mit csinált aztán a komédiára begyűlt népség, az nincs megírva a krónikában, hanem a magyar nemzeti színházra gyűlt összeg kimutatása közt egy ilyen tétel szerepel:

„Műkedvelő ifjak: 400 rhénes forint.“

A tanúság belőle az nyájas olvasóm! hogy ha Soroksáron végigmenve elakarod kiáltani: „No! Soroksárer! volcz a khomédi?...“ mint én — legyenek olyan jó lovoid, mint annak a fránya pesti fiakkernek, a ki engem hordozott, mikor egyszer megkérdeztem, s két lovas legény kergetett be a pesti sorompóig!!!

zsellérház, urb. természetű és regale váltáság alapjául szolgáló kondorosi holdak s egyéb föld, továbbá szőlő és malom. Ezenfelül mindazon tokepénz, mely az egyeségek szerint ezen egyes birtokok egész összességét nyomja, minden egyes birtokra felosztott, és pedig azon arányban, melyben egymáshoz állott az attól eddig viselt s ezen fizetések által megváltott terhekhez képest; miért is az ekként kivetett osztalékot (quotát) minden egyes magántulajdonos a lekötött hat év alatt 12 részletben, a hátralevőségnek ötös kamataival együtt fizetni tartozott. És pedig:

Minthogy azon terhek, melyek az egyeségek nyilvános tételei szerint a fennevezett birtok egész összességét nyomják, összesen 318233 frt 20 krt tettek; kulcsul az addigi szolgálatokat és fizetéseket vevén fel, esett 464 urb. egész telekre (ezekben 8 házas zsellért egy telekre számítva) 275222 frt; 1354 kapa szőlőre 33070 frt 27 kr; 22 lisztes és 3 olajmalomra (három olajmalom két lisztes malommal egybehasonlítva) 9944 frt és így

egy telek földre	593 frt 10 kr.
egy házra	74 frt 09 kr.
egy kapa szőlőre	24 frt 26 kr.
egy l. malomra	342 frt 54 kr.
egy o. malomra	218 frt 36 kr. e. pp.

bb) A fizetések második faját tette azon tízenhatezer frt, mely félrészben a város földje után, az urbéren megállapított addigi fuvarozások megváltásául, félrészben pedig az örökáron megvett 200 hold áraban 6 év alatt volt fizetendő. Minthogy pedig ezen birtokok közvetlenül nem az egyeseknek, hanem az egész közönségnek, s így a nem érdekeltnek is jövedelmezendnek, azoknak egyesekrei kivetésével, a már ugyis eléggé terhelteket még jobban terhelni nem lehetett, sőt nem is volt szükséges. Nem pedig azért, mert ezen 16 ezer forintot bőven fedezte azon 149 üres házhely, mely minden fizetés nélkül kialakított. De hogy ezen házhelyek egyszerre eladatásával, azok ára kelletén túl ne csökkentessék, elhatározott, hogy azokból minden félévben csak annyit fog eladni, a mennyi elegendő a 16 ezer frt azon félévre eső részének fizetésére. S hogy az így eladott házhelyek annál nagyobb áron kelhessenek el, azok minden vátsági teher és fizetésétől örökké mentesekké tettek; ellenben valamint legelőbbeli illetőség utánok nem adott, úgy a kir. kis. haszonvételek jövedelmeihez, melyek megváltásához nem járultak, igényt nem formálhattak.

A regale beneficiumról külön intézkedés alább tétetett.

cc) A fizetések harmadik faját teszik azon 266 frt 40 kr, melyek a Lehoczky-féle és azon 16 frt 40 kr, melyel a Thury-Radacsóvszky féle nem urb. természetű, hanem eddigelé bizonyos megállapított évenkénti fizetés mellett birtok. Ezen tokepénzek azon censusból állottak, mely a város éjszaki részén fekvő mint egy 18 holdnyi kertek után fizettetett. Ezen tokepénzeket minden tulajdonos maga birtoka után fizetni tartozván, kivetés alá nem estek.

(Folyt. köv.)

Magyar ipar.

Irta: Nyáry Elemér gróf.

A hagyomány!

Mikor azon indokokat szakavatottan mérlegelik, melyek az ember tetteinek rúgóiként működnek, a lélekbü-

várok a legerősebb indokok egyikének a nemes hagyományhoz való törhetetlen ragaszkodást nevezik meg. Való, a nemes hagyomány iránt érzett hű ragaszkodás eredményezi nemcsak a véres háboruban nyilvánuló katonai erények legtöbbszörét, hanem a békés munka ölen viruló polgári erények számosát is. A katona mégoly nagy veszélyvel is dacol; mert zászlójának hűségét esküdtött: már pedig e zászló védelme hagyományként követeli derék hűveitől a „vérünket, életünket!“ A szorgalmas polgár pedig hagyományul köti gyermekei lelkére, hogy — ha atyjok mesterségét, foglalkozását űzik — a „cég“ jó hírnevére szemök fényénél is jobban vigyázzanak.

A nemes hagyomány azonban a legkiválóbb szerepet az uralkodó-házaknál tölti be; mert azok tagjainál a nemes hagyomány tetteik legtöbbszörénél mint erkölcsi rúgó működik közre.

Láthatjuk ezt a felejthetetlen József nádor köztiszteletnek örvendő családjánál is; mert aminő honszeretetet táplált a nemzetéhez sirig hű atya, époly lángoló hazaszeretetet bizonyít be minden alkalomkor fia; még pedig nemcsak azért, mivel magyarnak született s magyarnak neveltetett, magyarnak érzi s vallja magát, hanem azért is: mert hagyományul örökölte dicső atyjától a honszerelmet. Ez az oka, hogy az országban igen számos derék hazafi nagy figyelemmel kíséri József királyi magyar herceg s osztrák cs. és kir. főherceg minden tettét, amely a közügy javára szolgál. Ezen működés egyik legfontosabb s legáldásosabb részét azon fáradságtalan, nemes buzgalom képezi, amelyet József királyi magyar herceg a tűzoltóság megalapítása, terjesztése, javítása, népszerűsítése nagy érdekében kifejt.

Mióta az országszerte rokonszenves volt belügyér, Teleki Géza gróf, erélyesen látott a leghazafisabb munkák egyikéhez: általánosítani, fejleszteni a tűzoltó-intézményt, azóta József királyi magyar herceg vonatkozott ügybuzgalma fokozott mérvben gyarapodott jelentőségében.

Akik kellő figyelemmel kísérik az uralkodóház ezen kitűnő tagjának közhasznú működését, most is nagy örömmel tapasztalták, hogy ő még a laekeni belga királyi kastély kigyuladását és porig-égését is, amely nővéreinek, Henrika belga királynénak, rendkívül számos műgyűjteményét is elhamvasztotta, a honi tűzoltó-egyletek okulására törekszik fordítani.

Tehát igen számos jeles honfi, élőkön József királyi magyar herceggel, szóval s tettel, jó példával és biztatással bizdit nálunk a tűzoltó-intézmény általánosítására, fejlesztésére, amelynek mostanig szerfölötti hátrányára szolgált hogy hiányzott oly nagyszabású, a kor kívánalmainak megfelelőleg berendezett tűzfeckendőgyár, mely az ország szükségletét, különösen minőség és megbízhatóság tekintetében, képes kielégíteni. Innét van, hogy községeink nagyrésze nemzetgazdaságunk kiszámíthatlan kárára, mindaddig külföldről hozatta gépeit; mivel azon néhány község, amely a hazai gyártmány minőségében csalo-

dott, annyira megingatta a hazai gyártmány iránti bizalmat, hogy inkább vásároltak külföldön drágábban, mint itthon olcsóbban. Ezen bizalmatlanság leküzdése fogja főfeladatát és főnehézségét képezni az új gyárnak.

Hát bizony még csak néhány évtized előtt is nálunk hiába keresett volna valaki olyan korszerű tűzfeckendőt, amelyet itthon készítettek; hanem a magyar ember kénytelen volt verejtéken gyűjtött garasait Prágába, Bécsbe, Grácba, Brümbe küldeni, ha szüksége volt olyan tűzfeckendőre, amely csak némileg is megfelelt a korszerű követelményeknek. Csak szerfölött lassan rendezkedett be nálunk néhány jelentékenyebb műhely (távolról sem versenyképes gyár) a tűzfeckendő-készítésre. Mikor is azon, igen furcsa működést kellett látnunk, hogy, például, harangöntő-műhelyekben mint nagyon is alárendelt s vajni kezdetlegesen űzött mellékfoglalkozás tengődött a tűzfeckendő-készítés. Gyártásról, mely a műhelyben történő készítés fölött vajmi számos előnnyel bír, persze! hallani sem lehetett. Nem vállalkozott arra sem töke, sem szakértő!

Ugyanis, a gyártásnak, melylyel a korszerűleg felszerelt gyárak foglalkoznak, a műhelyekben történő készítés fölött két főelőnye van: 1-ször, ily gyártmány jobbminőségű árut képvisel; 2-ször, ily gyártmány nemcsak jutányosabb, de olcsóbb is a mégoly ügyesen, szorgalommal vezetett műhelyek készítményeinél. Hogy ez így áll és ennek így kell állania, az minden gondolkodó előtt világos. Napjainkban a tokepénz nagy fölényt gyakorol minden irányban; mert az mindennél hamarabb teremt olcsó hitelt és szakértelmet: már pedig nemzetgazdaságunk minden ágánál a virulás legelső kelleke az olcsó hitel és a szakértelem.

Tekintsük, például, a kézműiparost, aki műhelylyel bír, és a gyárost, aki gyár fölött rendelkezik. Az első nem bírván olyan olcsó hitellel, mint az utóbbi, kénytelen a nyersanyagot drágábban fizetni meg, mint az utóbbi; ennek azután következménye, hogy készítményét drágábban árulja, mint a gyáros gyártmányát, még pedig azért is, mert az utóbbi nemcsak olcsóbban és jobb minőségben beszerzett nyersanyagot dolgoztat föl, mint az előbbi, hanem kisebb költségen is állítja elő gyártmányát, — a tömeges munka folytán, mint a műhelylyel bíró iparos készítményét. Ámde a gyáros nemcsak jutányosabb és olcsóbb, hanem jobb iparterméket bír a vevőknek nyújtani, semmint a műhelyben dolgozó iparos; mert a gyári munkának azon rendkívüli nagy előnye is van a műhelymunka fölött, hogy a gyárban dolgozó munkás folyton ugyanazon részét állítván elő a gyártmányoknak, szerfölött nagy ügyességre tesz szert szakmája illető ágában; s így az ily tökéletes részekből összeállított gyártmány sokkal jobb, mint a műhelyek készítménye, amelynek mindenik részét azon egy munkás kénytelen készíteni, akár ügyes az illető, akár nem. Ez a munkafelosztás előnye, amely európa-szerte csodákat művel.

Budapest a szó legszorosabb értelmében új nagyváros. Nincs Európában egyetlenegy más nagyváros, mely oly rendkívül gyorsan fejlődött azzá, ami — a magyar fővároson kívül, Széchenyi István gróf látónoki szelleme Budapest gyors fejlődési irányát Újpest felé jósolta; s ez valóban bekövetkezett: az újpesti országút két oldalán több és fontosabb gyárteleppel bír a főváros, mint bárhol másutt, — gőzmalmaitól eltekintve. Ha olyan külföldi ösmerőst kalauzolok Budapesten, aki gyárparunk iránt érdeklődik, a gőzmalmok megmutatása után rögtön köcsizom ki vele az újpesti országúton, melyre csaknem szakadatlan sorban jelentékeny gyártelepek dőlnek ki. Ezen gyártelepek között a legkiválóbbak egyike T a r n ó c z y G u s z t á v országgyűlési képviselő, tüzfecskendő gyára, melyre méltán illik a derék vidéki tüzoltók jelzője: „a legelső magyar tüzfecskendőgyár.“

(Vége köv.)

MI UJSÁG?

— Kérelem lapunk t. olvasóihoz.

Lapunk szerkesztősége és kiadóhivatala anyagi áldozatok árán is oly lapot igyekszik megteremtteni, mely a jobb vidéki lapok sorában méltó helyet biztosítson magának. Jelszava nem az ígéretés, hanem a tett. Cselja szamról számról többet, jobbat, hasznosabbat nyújtani t. olvasóinak, mind több és szakavatottabb munkaerőt csatolni magához, szövege teljes erejéből odatörekedni, hogy mindenki megtalálja egy vidéki lap szűk keretében mindazt, ami figyelmét, érdeklődését lekötöheti. Tagadhatlan, hogy e törekvése hetről-hétre örvendősen fokozza a feléje irányított bizalmat: mindamallett is még mindig a kezdet nehézségeivel küzd. Ez bátortalan fel arra, hogy t. olvasóit előfizetéseik mielőbbi teljesítésére, s a lapnak minél szélesebb körben való elterjesztésére ismételve tisztelettel fölkerje. Szerkesztőség és kiadóhivatal.

— **Lapunk mai számáért** a szerkesztő távollétében Moeskönyi József, főgymn. tanár, vállalja el a felelőséget.

— **Városi ügyek.** A város képviselő testülete f. hó 19-én gyűlést tartott, melynek legfőbb tárgya volt: a község költségének előirányzata az 1891. évre. A bevételek 16 tételtől áll s 14144 frt 17 és fél krt képvisel. A kiadás 36 tétellel irányoztatott elő 59964 frt 30 és fél krtal, így a mutatkozó hiány kitesz 45820 frt 13 krt. A tulkörösi népkert tárgyában az egyes lakosok által tett föllebbezés a megyétől visszsaérkezvén, a képviselő előirányzata okaduloltan megerősített s így ez ősz folytán a népkert alapvetése eszközöltetni határozatott, a kertészeti végrehajtó-zakbizottság Benka Gyula, Mihálf József, dr. Slovák Pál, Pásztori Gábor és Sziráczy Janos tagokkal kibovítottván. A tanácsnak ezen indítványa, hogy a városi nagy négyszögbe ekelt Tomcsányi-féle gabonatar és az ugynevezett régi mészárszék megvételék, szintén egyhangulag fogadtatott el. E cselből a tulajdonos Tomcsányi Károly urhoz, a ki kegyes adakozásaival a város szegényeinek méltó hátaját, elhalt neje-, a boldogult grófnéval egyetemben, régóta es méltán kiérdemelte, meleg hangon irandó folyamodvány fog szerkesztetni, s küldöttségileg, — melynek tagjai a bíró, első jegyző, Sárkány János lel-

kész, Szirmay Árpád plébános, Salacz Ferencz f. szolgabíró, Mihálf József főisk. tanár, Valkovszky Mihály, Bankó György, Petricz András képviselők — Jászen átnyujtandó.

— **Gyászjelentés.** Méltóságos és Főtiszt, Dr. Szeberényi Gusztáv, bányakerületi Püspök, haláláról a b.-csabai ág. ev. egyház presbyteriuma és a gyászoló család a következő gyászjelentéseket adták ki: A b.-csabai ágostai hitv. evang. egyház mely fájdalommal jelenti Méltóságos és Főtisztelendő Dr. Szeberényi Gusztáv kir. tanácsosnak, m. főrendiházi tagnak, a bányai kerület nagyérdemű püspökének, a b.-csabai ev. egyház példás, tevékeny lelkészének, folyó évi augusztus hó 19-én reggeli 4 órakor, élete 74-ik, lelkészi hivataloskodása 48-ik, püspöksége 18-ik évében, hosszú szenvedés után történt csendes kimúlását. A gyászistentisztelet folyó hó 21-én, délután 4 órakor fog megtartatni. Leljen fáradt teste buzgó, hosszas hivataloskodása után nyugalmat a földben, lelke örök ülvét a mennyekben! B.-Csaba, 1890. augusztus hó 19-én. A b.-csabai ág. hitv. evang. egyház presbyteriuma. — Szeberényi Gusztávné, szül. Delhányi Maximiliána; gyermekei: István, kir. közjegyző és neje Bogdánffy Mária és gyermekeik: Gyula, Tibor, Jenő; József, ügyvéd; Mathild és férje Petrovits Soma, lelkész; Gusztáv, áll. gazdatiszt; Lajos, lelkész és neje Szeleho Irén és gyermekeik: Pál Irén, Mathild; Ottilia és férje Várady Szakmár Arisztid, kir. aljárásbíró és gyermekök Arisztid; Mária; továbbá testvérei és számos rokonai mely fájdalommal jelentik Méltóságos és Főtisztelendő Dr. Szeberényi Gusztáv bányakerületi ev. püspök, b.-csabai lelkész. főrendiházi tag, kir. tanácsos, volt országgyűlési képviselőnek stb. folyó hó 19-én reggeli 4 órakor, életének 74-ik, lelkészi 47-ik évében hosszú szenvedés után bekövetkezett gyászos elhunytát. A megboldogult földi maradványai f. hó 21-én délután 4 órakor fognak a felsővégi új temetőben örök nyugalomra tételni. B.-Csabán, 1890. aug. 19. Nyugodjék békével!

— **Nyilvános számadás.** Tekintetes Szerkesztő ur! A szarvasi fiatalság egyrésze által a f. hó 16-án rendezett táncmulatság bevételeiről s kiadásairól szóló nyilvános számadásunkat van szerencsénk a következőkben bemutatni. A táncmulatság összes jövedelme 59 frt 80 kr. Kiadás 47 frt 26 kr. Tiszta jövedelem 12 frt 55 kr., mely összeget, midőn a Nőegylet pénztárának átszolgáltattunk, özv. Pokomándy Sándorné öngyűlöse 14 frtra egészített ki. Felülfizettek a következők: Dr. Sinkovics Gy. 20 kr. Póhl Károly 20 kr. Pollák Márton 20 kr. Mihálf József 40 kr. Vilim István 20 kr. ifj. Winternitz Adolf 20 kr. özv. Koncz Zsigmondné 1 frt 40 kr. Koncz Gy. 20 kr. Delhányi Zsigmondné 20 kr. Bezzeg Soma 20 kr. Seiler N. 20 kr. Csernecky József 20 kr. Szirmay L. Árpád 40 kr. Pönyiczky Elek 20 kr. dr. Fuksz Ede 2 frt. Bárány Béla 20 kr. Lusztig Miksa 2 frt. Kikarday Győző 20 kr. Karafát N. 20 kr. Összesen 9 frt. Fogadják ugy a felülfizetők, mint egyáltalán a megjelentek pártfogásokért, s a Város nagyérdemű Tanácsa a helyiség átengedésért őszinte köszönetünket. — Szarvas 1890. augusztus hó 20. A rendezőség.

— **Húsfogyasztó szövetkezetünk** felügyelő bizottsága aug. 13. és 20-án ülést tartott, hogy az ügykezelésbe betekintést szerezzen. Az eredményről jelenleg nem szá-

molhatunk, mert a vizsgálat befejezve nincsen. Hogy e szövetkezetéről szólunk, nem hallgathatjuk el azon megjegyzésünket, hogy a nagyközönség, mely éppen abból a czéliből állott össze, hogy jó és olcsó húst élvezhessen, most is, mint azelőtt rossz és drága húst kénytelen enni télen, nyáron, őszkor, tavaszkor egyaránt — és a mi csodálatos, éppen a húsfogyasztó szövetkezet székéből. Mi ennek az oka? Érdemes volna megtudni és a jó, s olcsó hús kimérését hátráltató körülményeket, a mennyiben arra képesek vagyunk, megszüntetni. Mert nem bosszantó-e az, hogy míg Szt.-Andráson jó és olcsó húst esznek, míg Csabán a fiatal húst 32 kr-ával, az ögjét 36 kr-ával mérik, addig nálunk 40 és 44 kr a hús ára. De ez még hagyján, azonfelül rossz is. Ezeket nem azért mondjuk, mintha azt akarnók, hogy a szövetkezetet már most oszlassuk fel. Tudjuk azt, hogy a concurrencia gátolja a hús árának még magosabbra való emelését. Ne oszlassuk fel a szövetkezetet, hanem erősítsük, s a mi bénítja működését, szüntessük meg.

— **Beküldetett.** Darida Mihály, állásától felfüggesztett közbirtokossági pénztárnoknak a „Szarvasi Lapok“ legutóbbi számában tett nyilatkozatára kijelentjük, miszerint e nyilatkozatban foglalt rágalmak megtorlása végett az eljárás folyamatban van. A f. szolgabíró úr 2557/90. sz. határozata pedig, mellyel nevezett kérkedik, a nagyságos Alispán úr 8786/90. számú határozatával megsemmisítettett. Kelt Szarvason, 1890. aug. 22. A szarvasi reg. közb. Elnöksége.

— **Térzene** minden szerdán, — rossz idő esetén a következő szombaton tartatik.

— **A városi képviselői gyűlés** f. hó 22-én a város és a közbirtokosság kiegyezési ügyében Dr. Salacz Oszkárt választotta egyhangulag ügyvédjévé.

— **A helybeli iparos ifjuság önképző és betegsegélyző-egyletének** tagjai által mult számunkban mai napra hirdetett színelőadása, a felmerült akadályok miatt későbbre halasztatott el.

— **Eltűnt pénz.** Oros Gábor, kondorosi szabó m. mult vasárnap nagyobb társasággal mulatott a Kondorosi csárdában: de a mulatás rá nézve szomorúan végződött, mert tárczája, melyben 2 drb. százás bankó rejtőzött, elveszett. A vizsgálat eddig nem vezetett eredményre.

— **Hymen.** Havas Mór, a szt.-andrásitakarekpenztár derék könyvvezetője, f. hó 20-án vezette oltárhoz Grosz Árnin, órásnak, kedves leányát Lujzát. Áldás kísérje trigyüket!

— **Istenitisztelet.** A helybeli izr. hitközség istenitisztelettel ünnepelte meg Ő Felsége születése napját, mely alkalommal Reichard Márk rabbi eszmegazdag, hazafias szellemű beszédet tartott.

— **Bolti tűz.** Öcsödön vasárnap reggel fél 3 órakor Sveiger Jakabnak kettős boltja, rőfös üzlete és koporsó raktára belőlről ismeretlen okból kigyuladt s a szó teljes értelmében leégett; úgy a bolt, mint az épület biztosítva volt.

— **Vizbefultak.** Szerdán délután Öcsödön két fiú lett a Körös áldozatává. Egyik Ronyai Lőrincz 16 éves, a hid mellett a mint bement a vízbe, eltűnt, — a másik Daróczi Antal 11 éves, az eb gondoltánál disznófürösztés alkalmával fult a Körösbe.

— **Csillaghullás.** Azoknak, kik f. hó 10 és 11-én este a szabadban élvezték az

esteli hűsítő levegőt, igen érdekös látványt nyújtott a sűrűn csillagos ég, melyről gyors egymásutánban hulltalá a szebbnél szebb ragyogó csillag. Sőt 11 óra felé valóságos csillageső esett. Ha való az, hogy azon gondolat, mely egy csillag gyors lefutása alatt keletkezik, beteljesül, úgy a szerelmeseknek kitünő estéjük volt.

— **Lottó pör.** Nem a temesvári hírhedt lottó pöréről van szó, nem is szólhatunk százezerekről, csak néhány száz forintról, melyet egy helybeli kereskedőség és társa nyertek a szarvasi kis lutrin. Az összeg felvételénél azonban a nyerő társ az osztalékból jogtalanul kitagadtatott, ki is nyomban be panaszolta említett kereskedőségét a helybeli kir. járásbírósnál. Panaszos erősen ragaszkodik az őt illető jutalékhoz, s mivel szép szerével megegyezni nem tudnak, így gondolkodik: „Ha pör, ugymond, hadd legyen pör.“

x **A délmagyarországi kiállítás** megnyitásokor Aradon általános feltűnést keltett Baros miniszter azon figyelme, melyet Saxl testvérek műtrágya kiállítása előtt nyilvánított. Meltánylása volt a Saxl testvérek sikereinek, mellyel hazánkban egy új iparágat teremtettek, mi nemzetgazdaságilag rendkívül fontos, a mennyiben a műtrágya a talaj javítása által annak termékenységét tetemesen előmozdítja, s ezt a legtekintélyesebb gazdák és földbirtokosok tapasztalás folytán bizonyítják.

CSARNOK.

Csalódások.

Mostoha időjárásunk van. 72 nap óta nem esett eső, s most egyszerre erős kilátás volt, hogy ugyancsak megázik a szarvasi határ, miután a helybeli fiatalság egyrésze mulatságot rendezett a parknak csúfolt Károlyi-kertben. Örült a nép, s a nőegyleti tagok nagy, — meg a fiatalság másik része, meg a Csáky miniszter ur pártfogoltjai kéjjel gondoltak a felsülésre, mely az „egy rész“-nek — remélték — ki fog jutni. S mindannyian — sajnos is, hála is — csalódtak. A felhők, melyek péntek este kísértettek, elvonultak, s bár a nagy nap estéjén fél tíz órakor csak két hölgy képezte a közönséget, a mulatság mégis sikerült.

Furcsa is ez a mi közönségünk! Panaszokod, — hogy milyen éhietetlen ez a szarvasi fiatalság, nem mer, nem tud semmit kezdeni, olyan kihalt a város, se mulatság, se udvarló . . . S mikor aztán akar lenni minden, cserben hagyja a törekvőket. No, mert ne tessék ám azt gondolni, hogy ez a mulatság csak úgy ok nélkül volt rendezve. Kettőjüknek el kell menni katonának megszire, s furcsa katona az, a kinek nincs onnan a távolból kire visszagondolnia. Hogy énekelhesse aztán:

„Csak a szívem nem törí fel semmi sem,
Haptákban is érted dobog kedvesem.“

Dobogott is, de nem haptákban. Szív a szíven, a boldogság mámorával repülték át a kört, a mint felzendült a cigány nótája. A gyér világítás mellett úgy csillogtak a hölgyek bűvös szemei, s beszéltek az ifjaknak szerelemről, boldogságról. — Egyik pár némán nézett egymásra, mintha szerelme mellegét féltette volna a kert hűs levegőjétől. Amott egy szemrehányó tekintet: „Ne hitogess, ne c-alogass engemet, hiszen tudod, mily igazán szeretlek.“

A kis szöke biztató mosollyal néz tánczosára, mert:

„Jó az Isten azt segíti,
Ki a párját igazán szereti.“

• Szeresse is. S a kinek egy gyengéd kézszerítés jutott osztályrésziül, annak arca derűs fényben ragyogott. Milyen kevés is kell az emberi kebelnek. Lám a rendezők is egy félórával előbb aggódva suttogtak, s most a legszilajabb kedvvel aprózták a csárdást. De arczuk elárulta, hogy azt gondolták néha: „Ránk kerül még a sor, visszadjuk a kölcsönt.“ Így szokott az lenni.

De igaz, hiszen nekem azt is el kell sorolnom, kik voltak ott. Bajos dolog az, mert az ember könnyen elárulja magát, pedig én . . . de csitt! — Huszonnégy pár tánczolta az első négyest. A tánczolókat közt voltak: Bugyis Andrásné, Dérczy Róza, Kernuch Aranka, Konez nővérek, Konstantinovits Szidi, Mihálfi nővérek, Mikolay Mihályné, Mokri Margit, Pokorny Lászlóné, Salacz Ferenczné, özv. Sárkány Jenőné, özv. Szlovák Jenőné, Szendi Milus, Sziráczky nővérek, Szlujka Jenke, Trnyik Erzsike, Trsztyenszky Jolán (Pozsony). A mamák közül: Delhányi Zsigmondné, Dérczy Péterné, özv. Konez Zsigmondné, Konstantinovits Györgyné, Mihálfi Józsefné, Sziráczky Jánosné, Trnyik Jánosné.

Vigan ment 'a táncz a szünetig. Szünet után még vigabban. Az asztalok mellett élénk csevegés közben beszéltek meg a napok eseményeit. Kutyaadó, nagy szárazság, kis pillangó, s tudja isten, mi mindenről nem csevegtek azok a kedves ajkak! Hja, hiába! „Das kommt auch in besten Häusern vor.“

Hajnal felé, 4 órakor húzta Pepi az utolsó csárdást. A szemek már lankadóban, a lábak is elfáradtak, csak a szív nem nyugszik, úgy szeretné, ha örökké ott doboghatna annak a másiknak a közelében. De a mama nyugtalan, búcsúzzunk hát, majd elhúzza Pepi a szívünk fájdalmát, majd megálmodjuk a szebb jövőt, a jobb holnapot.

S deficit? . . . Nincs. Veszteni csak azok vesztek, a kik nem voltak ott. Ugy kell nekik / vagy azt hiszik: Senki sem lehet próféta a maga hazájában?

Odysseus.

Az utolsó accord.

Nézd a világot, annyi milliója,
S köztük valódi boldog mily kevés
Vörösmarty M.

Még lobog a fehér kendő a távozó után. Még hallatszik a búcsúszó: Isten veled . . . Isten veled . . . A madár dalol; a lombok még suttognak. A szív viharzik, tombol. Az ifju mind gyorsabban tűnik a messzeségbe, már, már alig kivehető; körvonalai elmosódnak a végtelenségbe.

A kis kertilak rácsos kapui becsukódnak, s a leány busan ballag be a szerény kis házba, letörli könyeit, ne lássa senki, ne tudja senki, hogy a távozó ifju elvitte minden örömét, minden boldogságát. Nap, nap után mulik; felszáradnak az égő könyvek, a remény ver fészket a leány kebelében: Nemsokára, nemsokára, viszontlátják egymást.

Eljő a nap, midőn nem kell többé elválniok, midőn azt a szent érzést, melyet keblükben rejtögetnek, egész világ tudni fogja, s megnyugszik benne mindenki, hogy a szerető szívek végre egye-

sülnek, egy gondolattá, egy dobbanattá válnak.

De hát mikor nem így történik?

Két év mult el, az ifju nem tért vissza.

Jó, vagy rossz sorsra fordult élete? Talán feledte a régít, hisz a szív néha változtatja érzelmeit, mint a fa lombját, az idő, a távollét sokszor feledésre bírja szívünket, kivált ha akad egy új ideál, ki szerelmével a szív fájó sebeit bekötözi.

Az ifju is, talán egy új boldogság ölében ringatózik, vagy talán eped, szíve érzete nem változott. Talán még vissza fog térni, s megtalálja a szerény házikóhoz vezető utat, beváltja ígértét.

Nem, nem, az idő eltelt, ő feledte a leányt, kinek szíve most is érte dobog.

A rózsa ismét virít a kertben. A harmat csillog a fűszálon. A madár ismét dalol a lombokon, dalolja azt az édes érzetet, melynek neve nincsen, melyet kimondani nem lehet.

A kis kertilak keskeny ablakán az esti szellő most is lengeti a zöld repkény leveleket, mint régen . . . régen, midőn az ifju és kedvese tekingettek ki rajta a kert virágaira, vagy midőn csillagot választottak maguknak a sötétlő égen. Minden a régi még, csak az egyik csillag hiányzik az égről, letűnt . . . s vele tűnt a lány ajkáról a boldog mosoly.

Ott üli haloványan az ablak előtt, apró ujaival serényen öltöget. Mit varr? Menyasszonyi fátyolát tűzi fel fehér mirtus koszorújára Holnap esküvője napja. Egy könyecsep esik ki szeméből e gondolatra. S mi a köny, mely szemében reszket? Néma, hirnöke a lelkét elborító sötét felhőnek. Érzé, hogy annak forrása a szíven van, s e forrás nem fog kiapadni soha, mert az előtűnő cseppeket nem törli le egy szerető kéz, s lassan ismét visszafoly medrébe.

A mint a szél a repkényleveleket ide, oda csapkodja, oly csodálatos melódia keletkezik, oly bánatos, hús; néha néha, mintha egy mély sohajtás vegyülne a hangok közé.

Hirtelen letörli könyeit, lépteiket hall, s a bánatot nem szabad senkinek észrevenni arczán, öröm, vigság honoljon ott, mint boldog menyasszonyhoz illik. Jaj volna ha a vasakarató mama észre venné, hogy az ifju még nincs feledve, hogy emléke él, és élni fog lányának szívében örökké. De ő ezt nem is sejtí, leányát boldognak véli, százszor súgja fülébe e szavakat „Holnap esküvőd napja. Boldog menyasszony!“ ! S a lány gyöngéden csókolja meg anyját, magában pedig azt gondolja, „Tudom . . . mert mondjátok, de szívem nem sugja azt.“

Hát a völegény? nem olvas menyasszonya szívében, nem lát-e abban egy egészen más képet, egy ifjunak a képét? Ó nem törődik azzal, felég azt tudnia: Te szép vagy, feleségül veszek, te minden bizomnyal szeretsz is engemet, mert szeretned kell. Én gazdag előkelő úr vagyok, boldoggá teszlek, mert magamhoz fel-emellek, egyszerű szegény leány létedre minden gazdagságomat kincseimet eléd szórom. Te szeretsz, neked szeretni kell!

S mit adhat a szegény leány cserébe? Szívét. . . S valjon szerelmét is? Oh nem, az most is az ifjué, elvitte magával, többé vissza sem nyeri azt soha.

De hiszen szerelemről nem is szabad beszélnie, mert a kinek e szót legjobban kellene érteni, az azt tartja, hogy a szív, szerelem, nem más, mint egy kedves játékszer, mely ifjú éveinkben mulattat, élyet ad, de később unottan dobjuk el. Ki sokat játszik e játékszerrel, az sok időt elveszít, s mikor egyszer a kor önként kiragadja azt kezéből, akkor tapasztalja, hogy már későn van, már csak nyugalomra vágyik, de azt nem találja sehol.

Mind hasztalan, a szív meggyőzhetetlen. Jaj annak, ki a szív érzelmeit nem tudja ésszel leküzdeni.

Gondolatokba mélyedve, észre sem vette, hogy a mirtus-koszoru, melyet előbb ölében tartott — morzsolgatva zöld leveleit — a porba esett. Hirtelen felemelte azt, az ágyhoz közzeledett vele. Reá tette a díszes fehér selyem menyasszonyi ruhára; eszébe sem jutott azt a tükröt előtt fejére próbálni, félt attól a képtől, melyet a tükör mutatna.

Nem ilyen virággal képzelte ő egykor magát felékesíteni, hanem egyszerű, mezei virágokból font koszorúval, melyet harmatos mezőben madárdal mellett a szerető ifjú karjában együtt válogatnak a mező ezer virágai közül, s egy árnyas fa alatt, koszorúba fonják, szívükben a mindent pótló szerelemmel, szemükben az öröm sugaraival lépnek oltár elé. A mirtus! fagyos virágai helyett illatos kakukkfű, árvácska, és nefelejts borítja homlokát. A fehér fátyol helyett az egyszerű kis kertilak lesz a boldog otthon, az udvaron nyájas virágsereg által üdvözölve: Isten hozott! Isten hozott! minden virág egy színes szirmot hullatva a boldog pár útjára.

Most midőn e szép kép lelke előtt lebegett, mint holdog ábránd, mily gyorsan tűnik. Százszor jobban érezte keserű sorsát.

Félt a holnapi napra gondolni.

Tétován lépett egyet, kettőt, bánatosan nézett körül az egyszerű szobában, mintha búcsúzna annak minden egyes bútordarajától. Mintha mondaná: holnap itt bagylak benneteket. Holnaptól kezdve gazdag úrnő leszek. Holnap esküvőm napja, hiszen tudom, mondták!

Leült a zongorához, s hanyagul jártatta végig ujjait a billentyűkön. Kedves hangok! hányszor adták ezek vissza szívének érzelmeit egyszerűen, busan, úgy mint azt önmagában érezte. Holnaptól kezdve már egy nagyszerű mahagóni zongoránál fog ülni, arannyal, gyönggyel felezifrázva, de nem fogja ismerni annak mélabus hangját, az nem fogja tolmácsolni érzelmeit.

Hány holdog perczet élt át e régi kedves hangszer mellett! Hányszor sirt, hányszor ábrándozott mellette. Megkell válni ez egyedüli barátától is, pedig rajta kívül senki sem értette keserveit.

Néhány kedves dal első ütemeit próbálgatta, míg végre egy ábrándra tévedtek gondolatai, a búcsudalra, ez az, a mi legtöbb fájdalmat kelt fel szívében. Miért kedvelte éppen ezt? Érezte, hogy elte hasonlít a lánypaléka életéhez, mely jól tudja, hogy a lángok végre elnyelik, de azért míg szárnyai bírják, folyton körülte csapong. - Szívét is izzó lángként perzselték a fájó emlékek, de azért nem igyekezett tőlük menekülni.

Midőn szíve barátjától elvált, e dal

tolmácsolta érzelmeit, az ajkak némák maradtak, csak a szemek beszéltek.

Itt állt a zongora mellett, sötét szemét reá szegezve, némán hallgatta a kedves hangokat.

A dal végére értek. Egy forró csók, ... aztán eltűnt messze ... messze.

Százszorosan érezte most az ábránd minden hangját; a mult képe tűnt elé. Mikor az első búcsúszót mondá

Nehézkes mélabús hangok — Majd élénkebb, hisz a visszatérésről beszélt. Ismét fájdalmasak a hangok, mert hisz messze . . . messze távozik. Már már a végző

felé közelg, de hirtelen átváltozik, s egy rövid scálát átfutva, vigan pajzánan csaponganak a hangok. (Oh most egy édes emléket ujitott fel, talán mikor a tó parton kék nefelejtset szedtek, s azt zöld fűszállal összkötve egymásnak nyújtották. De megint sötét rengetegbe tévelyeg a gondolat, s a hangok ismét fájdalmasak.

A lány arca kipirulva, szemei lángot sugárzanak, újjai szenvedéllyel táncolnak a billentyűkön, sőt ajka is mozog, talán a végszavakat rebegi, a zongora zúg, most egy fájdalmas accord

Isten hozzád

A hangok elnémulnak, a kéz erőtlennül hull alá. Az arcáról eltűnik a rózsás pir. Az ajk megdermed... egy pillanat . . . s a lány holtan terül végig a padlón.

A hold halvány sugara lassanként megvilágítja a kis szobát, megaranyozza sugaraival a szép fehér menyasszonyi ruhát, aztán a leány arcára fut egy sugar, csókolgatja, ébresztgeti, de már kéő . . . Elhangzott az utolsó accord a szív húrján oly keservesen, hogy meghasadt bele.

Rip—Rip.

Meteorologiai észleletek.

Sza vas, 1890. augusztus 16-tól aug. 23-ig.

Nap	Lég hőmérséklet				Szél irány és erősség			Csap. M. A.
	7. ó. r.	1. d. u.	8. ó. est.	Közép	N	NB	NE	
aug 16	21.6	29.5	25.5	25.5	NB	NB	N1	
17	21.4	30.8	26.4	26.2	N1	NB	N3	
18	22.6	34.0	27.2	27.9	NE	S2	CO	
19	25.0	34.5	26.6	28.7	S2	S2	CO	
20	26.0	34.5	28.6	29.7	S1	SE	SE	
21	25.8	34.1	28.4	29.4	S3	W	W	z
22	21.0	25.9	22.6	23.2	N4	W	W	1.65 0 z

J u l m a g y a r á z a t: A szélirányok jelölése: Éjszaki=N, keleti=E, déli=S, nyugati=W, éjszaki-keleti=NE, délnyugati=SW, stb.

A csapadék alakjának jelölése: 0=eső, LI=dörgés, z=dörgés villámlással, ny.=nyomok.

Vasúti menetrend.

Ervényes 1890. jún. 1-től kezdve.

Szarvas-Mezőtúr sz. v.	ind. d. u.	9:34
	érk. d. u.	10:20
" " vegyes vonat	ind. d. u.	2:20
	érk. d. u.	3:16
Mezőtúr-Szarvas sz. v.	ind. d. u.	5:30
	érk. d. u.	6:16
vegy. von. i. d.	délben	12:30
	érk. d. u.	1:25

Aradról Budapest felé.

Személyvonat	Aradról	ind. délben	12:10
	Csaba	érk. d. u.	1:42
	"	ind. d. u.	1:54
	Mezőtúr	érk. d. u.	3:21
Gyorsvonat	"	ind. d. u.	3:29
	Budapest	érk. este	7:45
	Aradról	ind. reggel	7:45
	Csaba	érk. d. u.	9:07
Gyorsvonat	"	ind. "	9:14
	Mezőtúr	érk. "	10:33
	"	ind. "	10:34
	Budapest	érk. d. u.	1:55

Budapestről Arad felé.

Személyvonat	Budapestről	ind. reggel	8:15
	Mezőtúr	érk. délben	12:22
	"	ind. "	12:23
Gyorsvonat	Csaba	érk. d. u.	1:53
	"	ind. d. u.	2:18
	Aradra	érk. d. u.	3:50
	Budapestről	ind. d. u.	2:00
	Mezőtúr	érk. d. u.	5:17
	"	ind. d. u.	5:18
Gyorsvonat	Csaba	érk. d. u.	6:40
	"	ind. d. u.	6:47
	Aradra	érk. este	8:10

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos: VARGA JÓZSEF.

Hirdetések.

ZIPSER és KÖNIG

zeneműkereskedése

- Budapest, V. Váci-körút 24 sz. legnépszerűbb zeneművek.
- Allaga G. Népfölkelési Galopp. —75 kr.
 - Bahnert J. V. Irene Mazurka. —75 "
 - Bánfi S. Holdvilágos éj keringő. 1.20 "
 - Bátor és Hegyi. „Üff Kínaly“ I. II. fűzet. 3 — kr
 - Bátor és Hegyi. Lazuli Keringő. 1.— "
 - Bátor és Hegyi. Laula Polka Mazurka. —75 "
 - Bátor és Hegyi. Lazuli Induló. —75 "
 - Bátor és Hegyi. Alom Keringő. 1.— "
 - Bátor és Hegyi. Lolott Keringő. 1.— "
 - Bátor és Hegyi. Katona Induló. 1.— "
 - Bátor Szidor. Falun 10 magyar népdal. 1.50 kr.
 - Bogdanský M. Salut à Cracovie Valse. 1.— kr.
 - Bucalossi P. Dorothy Valse. 1.— "
 - Dankó. Szegedi rózsák I. II. 2.40 "
 - Engländer I. Kiállítási induló. —75 "
 - Fekete G. Salut à Ivanovici. 1.— "
 - Hegyi B. Alkonyatkor, 10 magyar népdal. 1.50 kr.
 - Kleinecke R. Am Schwabenberg, Polka française. —75 kr.
 - Kleinecke R. Casino Walzer. 1.— "
 - J. Ivanovici. Aurel Valse. . . 1.— "
 - J. Ivanovici. La belle Romaine, Valse. 1.— kr.
 - J. Ivanovici. Cleopatra Valse. 1.— "
 - Linka Camillo. Valerie Valse. 1.— "
 - Major Gyula. Ünneppapok. . . 6.— "
 - Major Jul. J. Der Lenz. . . . —75 "
 - Major Jul. J. Ich habe dich geküsst. —75 kr.
 - Major Jul. J. Ein Schrei. . . —75 "
 - Rosenzweig W. Vergangene Zeiten, Potpourri. 1.50 kr.

Rosenzweig. Cavola Keringő 1.—
Scharf Robert. Blümchen am Wege.
 Polka française. —75 kr.
Scharf Karl. Romanez hegedűre. 1.20
Serly Lajos. Marcia-Keringő. 1.—
Bátor és Hegyi. „Titkos csók“
 I. füzet. 1.80 kr.
Bátor és Hegyi. „Titkos csók“
 II. füzet. 1.80 kr.
Hegyi B. „Pepita“ I. füzet. . 1.80
Hegyi B. „Pepita“ II. füzet. 1.80
Hegyi B. „Pepita keringő“ . 1.20

Hegyi B. „Don Gaspar induló“ 1.—
Rosenzweig W. „Farniente“
 Keringő. —90 kr.
Rosenzweig H. „Nach Groswar-
 dein“ Induló. —75 kr.
Rosenzweig H. „Emancipirto
 Frauen“ Induló. —80 kr.
Geiger M. „Influenza“ Polka tang. —75
Joachim M. „Am Donaustrand“
 Polka schnell. —75 kr.
Ivanóvici J. „La Serenade“
 Keringő. 1.—

Igen fontos mindekre nézve!

A munkás-sztrájk

Bécsben, valamint kedvezőtlen üzleti viszonyok arra kényszeríték a G. M. és Társa-féle nagy vászongyárat, hogy működését be-
 szüntesse, s csődöt jelentsen. Alulírott a csődtömegből az összes
 árukészletet megvásárolván, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy
 a legkitünőbb férfi- és női fehérneműeket az alábbi hihetetlen olcsó
 árakon küldhetem megrendelőimnek:

3 drb. férfing legjobb minőségű vastag lenből	csak 2.75
3 pár férfi alsónadrág	2.55
6 drb. férfi inggallér, felálló, vagy lehajtott 4-szeres	—95
6 pár férfi kanzó, legjobb minőség 4-szeres	1.85
6 pár férfi harisnya, kötött, fehér, vagy tartós színben	1.—
6 pár férfi normál gyapjúharisnya, legjobb minőség	1.45
6 drb. férfi nyakraváló, legelegánsabb minta	—95
3 drb. női ing, Chiffonból, gazdag himzéssel	2.95
3 pár női nadrág	2.9
3 drb. éjjeli Corsetto,	2.75
3 drb. aludjegyzekya	2.95
6 pár női harisnya, kötött, fehér vagy tartós színben gyapóból m. színben	1.75
6 pár női normálgyapjú harisnya, legjobb minőség	1.75
6 drb. konyhakötő, bordúrral és betéttel	1.75
12 „ zsebkendő, színes szegélylyel beszegve	1.25
6 „ tiszta len-zsebkendő, legjobb minőség	1.45
4 „ Piquet törölköző, rojttal	—95
6 „ tiszta len-törölköző, fehér, színes szegélylyel	1.55
6 „ asztal len-asztalkendő, komplett nagy	1.45
6 „ tiszta len-konyharuha	—85
6 „ portörő beszegve	—75
6 db. csipke függönyök, legfinomabb francia mintában egy ablakra.	2.25
6 db. jute-függönyök, drapériával és rojttal egy ablakra	1.75
Angol urt uti plaid tiszta gyapjuból	4.75
1 Ripoz-garnitúra, legszebb színekben, mely áll: 1 asztal és 2 ágy- terítőtől selyem bojtokkal	4.25

Szétküldés minden felé az összegnek előleges beküldése vagy utánvét
 mellett; mégis, mint legolcsóbb mód, ajánlatosabb a pénz előre beküldeni,
 mivel ez által a postailleték megtakaríthatók, s ez esetben az árut csomagolási
 költségek felszámítása nélkül elegáns tokban küldjük.

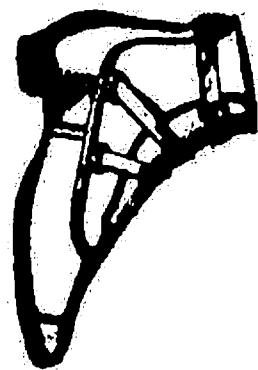
Czím: „Gans Bécsi áruháza“

8—5

Bécs, Weissgärber, Kolonitzgasse 6.

Magyar
 ipar
 Fontos a vidéki
 vendégeknek.

LÖRINCZ ISTVÁN

lábbeli készítő BUDAPEST IV. Múzeum körút 5. sz.
 Ajánlja saját műhelyében a legújabb divatminták
 szerint szilárdan, eszösen készített, mindennemű
 férfi- női- és gyermeklábbelieit. — Szolgálat gyors,
 pontos, árak mérsékelték. — Vidéki megrendelések
 utánvét, azonnal pontosan kiszolgáltatnak. Ren-
 deléseknél mértékül egy viselt lábbeli beküldendő.

Szagtalan és nyomban száradó

10 méterre
 1 kg. r.
 1 ft 50 kr.

Minden elő-
 benzi szint
 betakar.

Christoph Ferenc
SZOBAPALLO-FÉNYLAKK

Lehetővé teszi, hogy a szobák a házilag készített háziállatok-
 sanak, mivel a kőművel szag és a lassú, ragadó szárítás,
 mely az olajfestékek és az olajfestékek sajátja, elkerültesse.
 Emellett a használatra olyan egyszerű, hogy bárki maga végrehajtsa
 a mázolást. A pallo nedves tárggyal feltörölhető, anélkül, hogy
 elvesztené fényét. Meg kell különböztetni:

színezett szobapallo-fénylakk,
 sárgásbarnát és mahagonbarnát, mely akár csak az olaj
 festék fűli be a pallót a egyúttal fényt is ad. Ezért egyaránt
 alkalmazható régi vagy új pallóra. Teljesen befűli minden
 foltot, korábbi mázolást sőt van azután

tiszta fénylakk (színezetlen)
 új pallókra és parketára mely csupán fényt ad. Különösen
 parketára olajfestékekkel már bemázolt egyszem új pallókra való.
 Csak fényt ad, ennél fogva nem fűli el a lamellákat.
 Postacsomag, körülbelül 35 négyzetdmtr. (két középna-
 gyú szobára való) 5 ft. 90 kr., vagy 9/11, márká.
 A közvetlen megrendelések minden városban, ahol
 raktharak vannak, ide küldendők. Minamásolások és prospek-
 tusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlásukat és
 jól vigyázzon a cégre s a gyári jegyre, mivel ezt a többi szál
 1850 évi létesítő gyártmányt-okt. le titámoznak és hamisítják,
 s sokkal rosszabb, s gyakran a célnak meg nem felelő minőség-
 ben hozzák forgalomba.

Christoph Ferenc,
 A valódi szobapallo-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója,
Prága, K. Berlin.

15—5 Kapható Szarvason:
 Nyácsik Soma utódánál.

E rovat alatt eladás, vétel, s cserére vonatkozó a-
 ajánlatokat, s tudakozódásokat közlünk; egyszeri be-
 igtatásért minden szó után csupán 2 krajczár fize-
 tendő.

KIS-HIRDETŐ.

E rovat alatt eladás, vétel, s cserére vonatkozó a-
 ajánlatokat, s tudakozódásokat közlünk; egyszeri be-
 igtatásért minden szó után csupán 2 krajczár fize-
 tendő.

**Üres dzierzon
 kaptárak** és 10
 drb. raj olcsón elá-
 datnak. Hol? meg-
 mondja a kiadóhiv.

ló liba eladó. Hol?
 megmondja a kiadó-
 hivatal.

nyos áron eladó. Bö-
 vebb értesítést nyujt
 a kiadóhivatal.

**Plymouth-tyukto-
 járok** jutányos áron
 megvételre ajánlat-
 nak. Cím megtudha-
 ró a kiadóhiv.

**A „Szarvasi La-
 poknak“** 1889. évi
 37. es 47. számai
 rendes áron megvé-
 tetnek vagy kieserél-
 tetnek. Ajánlat a ki-
 adóhivatalhoz inté-
 zendő.

Zongora elég jó
 karban 7 oktávós ela-
 datik. Hol? megmond-
 ják a kiadóhivatalban.

Gyökerez szőlő-
 vesszőkre — finom
 csemegefajokban —
 előjegyzések elfogad-
 tatnak. Bővebbet a
 kiadóhivatalban.

**Idei kukori-
 czát** megvételre ke-
 resek. — Czi-
 mem megtudható a
 kiadóhivatalban.

**A „Gyümölcsé-
 szeti és kertészeti fü-
 zetek“** 1884—85. évi
 folyamai megvételre
 kerestetnek.

Diákszobába jó-
 karban levő ágyak
 eladatnak. Czim meg-
 tudható a kiadóhiv.

Allani való almát
 megvételre keresek,
 Ajánlatok a kiadó-
 hivatal utján inté-
 zendők.

Zongorát 100-150
 frt. értékben keresek
 megvételre. Czimem
 megtudható a kiadó-
 hivatalban.

**Phylloxera-men-
 tes szőlő.** 800 négy-
 szög holdnyi, jutá-

Jó karban levő
 takaréktűzhely (spar-
 hert) eladó. Czim
 megtudható a ki-
 adóhivatalban.

**Finom pergetett
 akác-méz** olcsón el-
 adó. Czim közli a
 kiadóhivatal.